

САБОРНИК

БИЛТЕН БЕОГРАДСКЕ САБОРНЕ ЦРКВЕ
СВЕТОГ АРХАНЂЕЛА МИХАИЛА

НЕДЕЉА, 22. МАРТ 2020, ГОДИНА 21, БР. 28

НЕБО СЕ ОТВОРИЛО И ЈЕВАНЂЕЉА СУ СИШЛА МЕЂУ НАС!

(Ово издање *Саборника* је закључено у време када је Митрополија црногорско-приморска прогласила привремену обуставу светих литија у одбрану светиња СПЦ у Црној Гори, због проглашења пандемије коронавируса. На последњој литији у Подгорици, испред храма Христовог Васкрсења, верном народу се обратио о. Ненад Илић, из Амстердама, публициста, писаца и режисера филмских ремек-дела православне духовности: *Литургија, Икона, Свети Николај Српски, Отац, Сусрет под Острогом, Ава Јустин...* Под снажним емоцијама и благодатним надањућем, о. Ненад је произнео беседу која је дивно заокружење прве деонице ове историјске духовне револуције)

- Народе Божији! Дошао сам издалека, овога пута, ... а од почетка, верујте ми, био сам потпуно близу вама, као и многи, као и многи у дијаспори. ... Ми који живимо, ево, ја у Амстердаму, наши људи у Берлину, у Лондону, у Њујорку, Сиднеју, ЗНАМО САДА ГДЕ НАМ ЈЕ ЦЕНТАР! Коначно смо добили центар! Хвала вам, браћо и сестре! ... Ништа веће ни важније се не дешава ни у Православљу, ни у свету! ... Пошто сам био са вама у литији - коначно! - већ неко време чекам то, заиста могу да кажем: кад неко долази, кад се најави или кад га зовете, треба да прође лекарски преглед. Али, не због коронавируса, него - ДА ЛИ ЋЕ СРЦЕ ДА МУ ИЗДРЖИ ОВО! Ви вероватно нисте ни свесни колику лепоту овде правите! ВИ ПРАВИТЕ ВЕЛИЧАНСТВЕНУ ИКОНУ, какву не памтимо! Икону на којој се сви видите! ... Први пут, ја у својим годинама, видим пред собом - народ! СВАКОГА ОД ВАС! Свакога од вас, са свећом, са иконом, у тој великој, заједничкој икони коју правите. ...

А, знате ли зашто ћемо победити? Зашто ћете ви, и ми сви, победити? Зато што коначно знамо: ДА БИСМО САЧУВАЛИ СВЕТИЊЕ, МОРАМО ДА САЧУВАМО СВЕТОСТ СВАКОГА ОД НАС! Морам да волимо своје ближње - заиста, да видимо у сваком ближњем - светог човека, оно Божије у њему, оно боље у њему, да помогнемо да *то* изађе на површину. И, онда су светиње, наравно, заувек наше, и онда имамо и зашто да будемо у светињама, и онда нам их нико и не може узети. Наравно да је важно да се издржи у овом отпору, у овом сукобу са неправдом, са глупошћу, са тим неправедним законом, али ви сте већ одавно надишли повод и узрочнике овога окупљања! Ово окупљање постаје окупљање много већег значаја. Цео Запад, земља у којој ја

живим и у којима други живе, заснива се на тој удобној изолацији човека. Они имају бољи стандард, имају више пара, и умеју себи да направе ту удобност у изолацији. Али, чудно је то: КАД СЕ ЧОВЕК ИЗОЛУЈЕ - ОН НЕ ПОСТАЈЕ ЈАЧИ, БОЉИ, ХРАБРИЈИ, напротив! Да би постао јачи, храбрији и бољи, њему су потребни други људи, потребно је да се повеже са њима,

потребно је да са њима нађе снагу. И, зато, ово што ви овде радите није само протест за очување светиња. Ви показујете целом свету, прво нашем народу и овим просторима, да не мора народ бити манипулисан политиком, да не мора бити вођен неким мајсторима маркетинга и "чуда". Ви ћете пронаћи - то вам је сад обавеза, кад сте већ дошли догде - како то народ може да сачува контролу над било којим властима, контролу... да све буде по Богу, и по људима.

Налазимо се у граду где се родио Стефан Немања. Немања - Симеон Мироточиви и његов син Сава направили су *код*, шифру нашем народу, једину шифру у којој он може да функционише како треба, то је: ВЕЗАНОСТ НЕБЕСКОГ И ЗЕМАЉСКОГ. Кад год страда та равнотежа, кад год победи неки људи идеализам, па небеско заборавимо, а презремо земаљско, ми страдамо, буде погрешно. Кад год падне све на земаљско, а заборави се небеско, ми страдамо као народ. А, Сава и Немања су нам оставили да то мора бити стално заједно. Кад каже, на почетку Поста: *Ви дећете Небо отворено и анђеле који силазе и пењу се*, па ја сам - хвала вам! - дошао овде да видим Небо отворено! Држите Небо отвореним! Држите због вас, и због свих нас! ДРЖИТЕ НЕБО ОТВОРЕНИМ... .. Дошло је то да сад сва та јеванђеља, која пратимо кроз Велики пост и на литургијама, ДА СУ ОНА СИШЛА МЕЂУ НАС! Ове литије, корачање овом земљом, као што је Христос, са Својим ученицима и са онима који су Га пратили, са гомилом људи - неким су забележена имена, неким нису, али сви су забележени у Царству Божијем - пролазећи земљом, они су ту земљу направили Светом земљом - и ви освећујете, ви чистите све оно што је нанешено, што није овде било свето, ви желите да живите у светој земљи! А, свима нама сте дали наду да НИЈЕ КРАЈ, да нису људи осуђени да буду усамљене, мале јединкице. Не! Него да једни од других могу да добију снагу и ову лепоту, кад видимо једни друге, кад видимо, као анђеле на Небу, неизбројне душе Божије, окупљене у истом циљу.

Увек је наше било да спајамо. Нашем народу је Бог дао тежак положај: на граници светова, између Истока и Запада. И мучили смо се, а некад се и нисмо мучили. Наши манастири су спој Истока и Запада, оно најлепше што је остављено - то је спој Истока и Запада у уметности

И хиљадити пут: боље, ако треба, да будем кратковид очима и идем срцем, него за зло далековиди миш у рупи.

О. Дарко Ђого, декан Богословског факултета у Фочи

и култури. Чешће него спој, него мост, чешће него спајање Истока и Запада, него спајање цивилизација, ми смо морали да будемо БЕДЕМ: да зауставимо бујице неверја, углавном са Истока, а понекад и неког кривоверја са Запада. Бог нам је дао да будемо бедем или да будемо мост. КАО БЕДЕМ СМО ПУНО СТРАДАЛИ ЈЕР НИСМО КОРИСТИЛИ У МИРУ СВОЈЕ ДАРОВЕ. Нисмо терали једни друге да употребимо своје дарове у миру. Бог нас је, на неки начин, мило погледао, није нам дао да пропаднемо: дао нам је да можемо да се жртвујемо и да мученичким жртвама оправдамо своје нечињење у миру.

Први пут, у дугом времену, изгледа да смо нашли начин, жељу, вољу и снагу да у миру чинимо, да употребимо своје дарове. Хвала Богу за светитеље који су са нама и који су нам све ово омогућили! Хвала Богу због овога у чему живите, на овом складу, ШТО СТЕ ПОКАЗАЛИ ШТА ЈЕ, ЗАПРАВО, ЦРКВА БОЖИЈА, у којој су и владике, и свештеници, и народ Божији - у Једном. Црква, која је присуство Царства небеског на земљи. Литијама које ви овде, из недеље у недељу, из четвртка у четвртак, празника у празник, вршите, те ЛИТИЈЕ СУ ОТВОРЕНО НЕБО! Хвала вам што сте ми дозволили да будем са вама и да видим отворено Небо уживо! Хвала вам велико, браћо и сестре!

ЉУДИ ГОВОРЕ О... ДУХОВНОЈ ПОУЦИ БОРБЕ ЗА СВЕТИЊЕ

Најдрагоценији наук, кроз борбу за светиње у Црној Гори, за мене је био пример митрополита Амфилохија. Он је сабирно сочиво читаве те борбе, био и остао кадар да се супротстави злу неустрашиво, неодступно. Он је знао да борба за светиње неће бити ни лака, ни краткотрајна, знао је да ће зло ударити са свих страна. Али, није народу држао говоре о тежини борбе која је пред њим, о времену које ће бити потребно за то, о политичкој ситуацији, о томе шта би се могло догодити ако светиње СПЦ буду одузете... Не, он се уопште није држао људске логике, људског страха, људске немоћи, људског поимања ствари, него је, на Световасилијевском сабору, У ТЕМЕЉЕ БОРБЕ УГРАДИО СВЕТОГ ВАСИЛИЈА ОСТРОШКОГ, ЛИТУРГИЈУ И МОЛИТВУ. И, тиме нам је показао како да свако од нас води духовну борбу, и у нашим

личним животима, и на националном нивоу. Он је радио шта је до њега било, али се потпуно предао Божијој вољи. А, Бог је такву веру, и веру свих свештенослужитеља и народа у Црној Гори наградио истинским чудом!

*Ана Петровић,
историчар уметности*

Тамјан и молитва су одувек били средство за борбу против свих вируса у људском друштву и заједници.

Митрополит црногорско-приморски Амфилохије

У НЕДЕЉИ КРСТОПОКЛОНОЈ ПРОСЛАВЉАМО:

- 22.(09) Светих 40 муч. Севастијских - Младенци; Св. 42 мученика Момишићка
- 23.(10) Свети мученик Кодрат Коринтски
- 24.(11) Свети Софроније Јерусалимски
- 25.(12) Преп. Симеон Нови Богослов; Свети Григорије Двојеслов
- 26.(13) Пренос моштију Светог Никифора Цариградског
- 27.(14) Преподобни Бенедикт Нурсијски
- 28.(15) Свети мученици Агапије и други с њима

ПАТРИЈАРХ ПАВЛЕ О ПРИЧЕШЋИВАЊУ У ВРЕМЕ ЕПИДЕМИЈЕ

...Свети Јован Кронштатски помиње више случајева исцељења од разних болести после Светог Причешћа: “Колико сам пута - вели он - имао прилике да видим болеснике истопљене као восак од болести, потпуно малаксале, умируће, а који су, после Причешћа Божанским тајнама, по својој срдачној жељи, или по мојој препоруци, на чудесан начин брзо се опорављали”, па износи случај једног старца, једног ученика ниже гимназије, синчића трговца, старице, једне девојчице, одраслог човека, итд. ...

Кад би се преко Причешћа ширила зараза, то би већина свештеника, особито физички слабијих, боловала од најразличнијих заразних болести, и многи од њих би већ давно помрли. Међутим, стварност показује сасвим друго. Велики број њих доживљава дубоку старост и умире од болести које нису заразне. У просеку, свештеници су дуговечни људи. А, тако је било и у старије доба кад су, пре увођења кашичице, сви верни причешћујући се, пили из истог путира. ... То што се забрањује употреба путира од олова, или бакра, доказује како старање Цркве о указивању поштовања Светим тајнама, тако и искључење могућности штете која би могла настати за здравље верних кад би у таквом путиру стајало вино, које не постаје одмах, чим се улије у њега, Крв Христова. Било би прекомерно уздање у милост Божију, у најмању руку лакомисленост за сваку осуду, недостојна нас као сарадника, помоћника Божијих (1 Кор. 3,9), кад би свештеник, знајући да је вино било у неодговарајућем суду, или заражено каквим вирусима, или отровано, да га употреби за Причешће. Јер треба схватити да ми, верни, не мислимо да је Свето Причешће хемијско средство за неутрализацију отрова, те да се може у том циљу употребљавати, или с њим тако експериментисати, него пре свега и изнад свега, божанско средство за духовно уздизање, ослобођење од греха, задобијање живота вечног и васкрсења у последњи дан (Јн. 6,54). ...

Вековно искуство, дакле, и пракса Православне цркве не даје за право схватању... оних... који, из бојазни од заразе, траже увођење више кашичица, или брисање једне после причешћа сваког верног...

Главни и одговорни уредник: протојереј-ставрофор Петар Лукић. Уредник издања: Ивана Радовановић. Тел.храма: 011/2636-684. Факс: 011/2636-566. www.saborna-crkva.com. sabornik@saborna-crkva.com. Тираж: 1000 примерака.